

Секція 21. Літературознавство, мовознавство, мистецтвознавство та соціальні комунікації.

Назва пріоритетного напрямку розвитку науки і техніки:
(згідно з Законом України від 12.10.2010 № 2519-17):
Фундаментальні дослідження з актуальних проблем суспільних та гуманітарних наук.

Назва пріоритетного тематичного напрямку:
(згідно з постановою КМУ від 07.09.2011 № 942):
Літературознавство.

Організація-виконавець: Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського.
Адреса: 54030, м. Миколаїв, вул. Нікольська, 24.

Назва наукового проекту: „Текст і дискурс: лінгвістична та літературознавча парадигми”

Керівник проекту: Філатова Оксана Степанівна

Науковий ступінь: доктор філологічних наук, **учене звання:** професор кафедри української мови і літератури.

Місце основної роботи: Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського.

Посада: завідувач кафедри української мови і літератури.
Робоч. тел., факс: _____, дом. тел.: (0512) 53-68-45.
E-mail: filatovaoks07@rambler.ru

Запит розглянуто й погоджено рішенням науково-технічної ради Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського від « ____ » _____ 2017 р., протокол № _____ .

Керівник проекту
доктор філологічних наук, професор,
завідувач кафедри
української мови і літератури
О. С. Філатова

_____
(підпис)

" " _____ 2017 р.

Проректор із наукової роботи
Миколаївського національного університету
імені В. О. Сухомлинського,

А. Л. Ситченко

_____
(підпис)

" " _____ 2017 р.

М.П.

ПРОЕКТ

фундаментального дослідження

Назва проекту: **„Текст і дискурс: лінгвістична та літературознавча парадигми”**

Строки виконання (3 роки): з 01.2018 р. по 12.2020 р.

1. АНОТАЦІЯ (до 15 рядків)

У процесі роботи над темою буде сформовано методологію дослідження сучасних параметрів і функцій літературно-художнього середовища як дискурсивного поля, а також функціонування мови і текстових єдностей у полікультурному просторі ХХ-ХХІ ст. Уперше буде предметно визначено актуальні стратегії розвитку художнього тексту (проаналізовано показові для означеного періоду літературно-критичні й художні джерела з теми), а також способи реалізації художньої комунікації; кваліфікацію новітніх жанрово-стильових явищ в українській літературі, обґрунтовано їх появу й перспективи розвитку. Результатом дослідження стануть розроблені і практично апробовані теоретичні моделі тексту, дискурсу в літературознавчій і лінгвістичній площинах, міжкультурної й міждисциплінарної взаємодії знаку, слова і тексту в координатах видозміни культурної парадигми ХХІ ст.; моделі розвитку сучасної вітчизняної поезики й міфопоетики; становлення й взаємодії в сучасному дискурсі мовної особистості, автора й авторської міфології, культурного інтелекту як фактору міжнаціональної комунікації.

Також передбачається розкриття мовотворчості письменників в єдності світоглядних і конкретно-мовних категорій; розгляд образно-тропеїчних і різнорівневих мовних засобів (стилістичних груп лексики, морфологічних особливостей, авторського словотворення, синтаксичних рис) та їх ідейно-художніх функцій; встановлення місця авторської художньо-образної системи в розвитку художнього стилю української літературної мови.

2. ПРОБЛЕМАТИКА ДОСЛІДЖЕННЯ (до 30 рядків)

Об’єкт дослідження: показові для ХХ – початку ХХІ ст. українські художні твори.

Предмет наукового проекту: специфіка ідіостилу українських письменників ХХ – початку ХХІ ст., зокрема його ідейно-виражальних компонентів; особливості відображення в творах сучасних тенденцій перетворення художнього слова в дискурсивному полікультурному середовищі з погляду мовної організації й літературознавчої природи, а також своєрідність функціональних особливостей фонетичних, лексичних, морфологічних, образно-тропеїчних, синтаксичних засобів у художніх творах.

Фундаментальна проблема, на вирішення якої спрямовано проект: проблема змісту і перспектив перетворення художнього тексту як феномену в дискурсивному полікультурному середовищі ХХ – початку ХХІ ст. з погляду мовної організації й літературознавчої природи, а також особливості відповідних дифузних процесів розвитку рецепційної й комунікативної сфер загалом.

Актуальність та значимість проекту для отримання нових знань, подальшого використання на практиці.

Актуальність дослідження зумовлена потребою якнайповніше відтворити український мовно-літературний процес, простежити зв’язок між світоглядною орієнтацією письменника й мовою його творів, виявити мовні особливості індивідуального стилю через лінгвістичний аналіз художньої спадщини, що уможливило різноаспектну й об’єктивну інтерпретацію художніх творів і визначення індивідуальних та національно-культурних особливостей авторського стилю митця.

3. МЕТА І ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ПРОЕКТУ (до 30 рядків)

Мета роботи – визначити сучасні вектори перетворення художнього тексту як знаку і феномену в дискурсивному полікультурному середовищі з погляду мовної організації й

літературознавчої природи, а також особливості відповідних дифузних процесів розвитку рецепційної й комунікативної сфер.

Реалізація цієї мети передбачає послідовне розв'язання наступних завдань:

- з'ясувати своєрідність впливу філософсько-естетичних, соціопсихологічних та інших засад початку ХХІ ст. на переосмислення параметрів і функцій літературно-художнього середовища як дискурсивного поля;
- окреслити концептуальні проблеми сучасного функціонування мови і текстових єдностей у полікультурному просторі;
- визначити актуальні стратегії художньої комунікації та способи їх реалізації в контексті оновлення змісту літератури та її формальної організації;
- кваліфікувати новітні жанрово-стильові явища в українській літературі різної масштабності з урахуванням світового культурного контексту, науково обґрунтувати їх появу й окреслити перспективи розвитку;
- визначити основні передумови й результати переосмислення національної культурно-літературної спадщини в процесі її сучасної взаємодії з зарубіжними соціокультурними канонами;
- з'ясувати особливості різнорівневої міжкультурної й міждисциплінарної взаємодії знаку, слова і тексту в координатах видозміни культурної парадигми ХХІ ст.;
- визначити основні моделі розвитку сучасної вітчизняної поезики й міфопоетики в компаративному аспекті, їх динаміку й характер перетворень у співвідношенні з естетичними пошуками літератури;
- з'ясувати особливості становлення й взаємодії в сучасному дискурсі мовної особистості, автора й авторської міфології, культурного інтелекту як фактору міжнаціональної комунікації;
- з'ясувати особливості становлення й взаємодії в сучасному дискурсі мовної особистості, автора й авторської міфології, культурного інтелекту як фактору міжнаціональної комунікації, а також вивчити особливості художнього світу літературного твору в контексті зміни тематичної та жанрово-стильової конфігурації української літератури;
- систематизувати й синтезувати загальнотеоретичні підходи до вивчення мовних проблем ідіостилю письменника;
- виявити закономірності та особливості системи мовних засобів художніх творів показових українських письменників ХХ – початку ХХІ ст.;
- з'ясувати функціональне навантаження фонетико-стилістичних, лексико-семантичних, морфологічних, синтаксичних та образно-тропєїчних ресурсів і словотворчого потенціалу ідіостилю художньої спадщини показових українських письменників ХХ – початку ХХІ ст.

4. СТАН ДОСЛІДЖЕНЬ ЗАДАЧІ (до 30 рядків):

- аналіз результатів, отриманих вітчизняними та іноземними вченими із цієї проблеми:

На тлі інтенсивного теоретичного і прикладного дослідження в сучасній українській філології характеристик художнього твору класичного періоду і часу ХХ ст. виразно проступають лакуни у висвітленні літературно-мистецького процесу ХХІ ст. В Україні фактично не розроблено питання функціонування і тенденцій трансформації художнього тексту як феномену в дискурсивному полікультурному середовищі ХХІ ст. у форматі лінгвістичної й літературознавчої парадигм. Означена проблема через специфічну наукову природу може бути розкрита тільки на помежів'ї філологічних наук (як етнолінгвістика, стилістика, компаративні мовознавство і літературознавство, теорія літератури, а також постколоніальні, гендерні студії тощо) і поки висвітлювалася аспектно. Наявні праці дотичні до питань переосмислення з актуальних позицій тих чи інших блоків українського літературного процесу переважно ХІХ–ХХ ст. у форматі проекту альтернативної історії вітчизняної літератури (Т. Гундорова, Н. Зборовська), почасти порушують проблеми

кардинальної зміни художньо-мистецьких векторів національного розвитку в ХХІ ст. (В. Даниленко, С. Філоненко). При цьому в фокус студій потрапляють, як правило, вузькі ланки (жанрові, тематичні) літературно-мистецького процесу, спроби охоплення широких масивів текстів супроводжені поверховістю й однобічністю аналізу, тимчасом як глибоке осягнення естетики літератури нового часу, її кардинально відмінні від класичних зразків функції й завдання, взаємодія з дискурсивним простором ХХІ ст. ґрунтовно не розглядаються, попри пріоритетність такого розроблення в сучасній науці. Сучасні дослідники (В. Галацька, М. Гірняк, А. Горбань, О. Лапко, А. Островська, Р. Ткаченко) вектор аналізу процесів художнього мислення спрямовують на вирішення конкретних, переважно історико-літературних, завдань, в основному – на дослідження взаємин автора і тексту. Подібні інтерпретаційні студії видаються продуктивними, але недостатніми для системного, цілісного осмислення актуальної проблеми сучасного розуміння процесів художньої комунікації. Вивчення ж специфіки функціонування, взаємодії з погляду літературознавчої й мовознавчої парадигм тексту і дискурсу у полікультурному просторі соціуму з відповідним колом супровідних питань є важливою та достатньо перспективною проблемою, що потребує ґрунтовного вирішення, і саме подібним вектором дослідження позначені праці класичних і сучасних зарубіжних науковців – Ю. Шевельова, І. Фізера, Г. Грабовича та ін.

У сучасній українській лінгвістиці активізувалися наукові дослідження індивідуального стилю провідних митців художнього слова, які своєю творчістю збагатили словниковий фонд української мови, розширили межі її виражально-зображальних засобів, відкрили нові горизонти функціональних можливостей різнорівневих мовних одиниць у художньому стилі. Започаткували наукове вивчення стильових різновидів української мови і засвідчили факт становлення української лінгвостилістики у 50–60-х роках ХХ століття відомі дослідники І. К. Білодід, Л. А. Булаховський, І. Є. Грицютенко, Г. П. Їжакевич, З. Т. Франко та інші учені, наукові праці яких стали основоположними для українського мовознавства. В сучасній українській лінгвостилістиці дороговказом щодо вивчення індивідуального стилю класиків української літератури, то для молодих учених стали фундаментальні праці С. Я. Єрмоленко, В. С. Калашника, Л. І. Мацько, А. К. Мойсієнка, М. М. Пилинського, Н. М. Сологуб та ін., які підняли науковий рівень стилістичних досліджень авторського ідіостилю до європейського рівня. Використання антропоцентричного підходу до аналізу мовотворчості українських письменників-класиків художньої літератури дало змогу науковцям по-новому осмислити проблеми функціонування авторського ідіостилю, взаємодії одиниць різних мовних рівнів. Незважаючи на те, що науковці залучають різні підходи (лінгвістичний, лінгвокогнітивний, лінгвокультурологічний, лінгвопоетичний, кількісний, якісний та ін.) до дослідження особливостей індивідуального мовлення митця, недостатньо вивченими є способи й засоби формування та функціонування різнорівневих лінгвальних одиниць у системі ідіостилю багатьох українських письменників ХХ – початку ХХІ ст. Доповнення та поглиблення потребує й питання місця авторської художньо-образної системи в розвитку художнього стилю української літературної мови.

Напрацювання авторів проекту представлені монографіями О. Філатової „Автор і текст у системі соцреалізму” (Миколаїв, 2017), А. Зинякової „Наголошення іменних частин мови в поемі „Енеїда” І. П. Котляревського” (Миколаїв, 2017), Л. Бондар „Театр – гра – видовище” (Миколаїв, 2017), а також співавторством у колективних монографіях: О. С. Філатової – „Метаморфози в сучасній українській літературі” (Варшава, 2014), А. І. Гурдуза – „Сучасна українська белетристика: координати „Коронації слова”” (Миколаїв, 2014), численними публікаціями у фахових вітчизняних і закордонних виданнях, зокрема, які входять до міжнародних наукометричних баз даних „Index Copernicus International”, „Ulrichsweb” („Ulrich’s Periodical Directory”) та ін. Ключові аспекти оприлюднені в наукових доповідях на міжнародних і всеукраїнських наукових конференціях, семінарах.

5. МЕТОДИ, ПІДХОДИ, ІДЕЇ, РОБОЧІ ГІПОТЕЗИ, ЯКІ ПРОПОНУЮТЬСЯ ДЛЯ ВИРІШЕННЯ ЗАВДАНЬ ПРОЕКТУ (до 30 рядків)

Теоретико-методологічну основу наукового проекту становлять дослідження вітчизняних і зарубіжних учених про теорію слова, тексту, твору; теорію і практику внутрішньо національних і компаративних студій, що зумовлено характером заявленої проблеми й завданнями наукового проекту. Оскільки у фокусі уваги перебуває специфіка ідіостилю національного митця ХХ і ХХІ ст., у роботі триває звернення до наступних методів дослідження: культурно-історичного (аналізовані твори висвітлюються в органічному їм культурному, літературному та історичному контексті), біографічного (аналіз біографічних даних дозволяє адекватно пізнати внутрішню логіку твору і стилю його автора), а також психоаналітичного і герменевтичного (досягнення психологічної науки сприяють глибшому розумінню психології персонажів, а вчення тлумачення дозволяє розкрити часом прихований сенс тих чи інших аспектів художнього тексту). Розгляд літературного матеріалу в полікультурному просторі зумовлює продуктивне застосування інтертекстуального й інтермедіального методів дослідження, так само як компаративного і міфологічного, що останній дозволяє вичленити механізми процесів міфологізації авторського тексту чи його елементів, простежити специфіку роботи письменника з класичним легендарно-міфологічним матеріалом тощо. Важливу роль в осягненні самостійності сучасного українського митця відіграє опрацювання фактичного матеріалу крізь призму постколоніального методу; увиразнює розкриття аспектів відносин чоловіка і жінки в соціумі, національних меншин тощо гендерний підхід. Посутнє підґрунтя становлять напрацювання українських лінгвістів і літературознавців відповідно з загальних питань історії мови і літератури. Також у дослідженні актуалізуються концептуальні положення у царині екзистенціальної та діалогічної філософії (М. Бахтіна, М. Бердяєва, М. Бубера, С. Франка, Х. Ортеги-і-Гассета, К. Ясперса та ін.), досвід феноменології (К. Мамардашвілі, О. П'ятигорський), культурно-історичної психології (В. Зінченко), герменевтики (М. Гайдеггер, Г.-Г. Гадамер).

У зв'язку зі стрімкою актуалізацією антропоцентричної парадигми лінгвістичної думки дослідження ідіолекту та ідіостилю письменників здійснюватиметься в нерозривному поєднанні мови зі світобаченням та культурними цінностями особи. В основі цього підходу – взаємодія мови та автора, який сприймає й інтерпретує світ. Мовознавчий аналіз художнього твору комбінується з когнітивним підходом, а текст трактується як лінгвістичне явище, опредметнене мовою. Когнітивний підхід до дослідження семантичних особливостей художнього твору уможливило осмислення семантичної специфіки ідіостилю письменника в новому ракурсі, а також обґрунтування авторського відбору мовних засобів. Методи лінгвокогнітивного аналізу дають змогу дослідити ментальні процеси і стани, які детермінують світобачення індивіда, формують його як особистість, як представника певного лінгвокультурного ареалу. Лінгвокогнітивний підхід до інтерпретації літературної спадщини письменника охоплюватиме й методи лінгвістичного аналізу, оскільки в художньому творі матеріалізується індивідуально-мовна картина світу автора як представника певної лінгвокультурної спільноти у певний часовий зріз. Використовуватимемо й лінгвокультурологічний підхід до вивчення художнього ідіолекту. Підвищений інтерес до лінгвокультурологічних досліджень художніх текстів зумовлено тим, що вони сприяють розумінню культурних орієнтирів етносу крізь призму мовної фактури твору, в якій зашифровано національно-культурну інформацію. Увага приділятиметься й кількісному та якісному підходу до аналізу літературного доробку письменника. Завдання стилістичного аналізу полягає в тому, щоб визначити, що з мовних засобів і як автор використовує у творі. Основним стане комплексний підхід до аналізу художнього твору, що передбачає синтез лінгвістичних і літературознавчих підходів (лінгвопоетичний метод).

6. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ ПРОЕКТУ ТА ЇХ НАУКОВА НОВИЗНА (до 40 рядків):

Результатом виконання проекту мають стати вперше визначені актуальні стратегії розвитку художнього тексту, а також способи реалізації художньої комунікації; кваліфікація новітніх жанрово-стильових явищ в українській літературі, обґрунтування їх появи й перспектив розвитку. Крім того, будуть уперше розроблені і практично апробовані теоретичні моделі тексту, дискурсу в літературознавчій і лінгвістичній площинах, міжкультурної й міждисциплінарної взаємодії знаку, слова і тексту в координатах видозміни культурної парадигми ХХІ ст.; моделі розвитку сучасної вітчизняної поезики й міфопоетики; становлення й взаємодії в сучасному дискурсі мовної особистості, автора й авторської міфології, культурного інтелекту як фактору міжнаціональної комунікації.

Також передбачено комплексний аналіз художньої творчості українських письменників ХХ – початку ХХІ ст., з'ясування художньо-естетичних властивостей художнього слова, розширення загальних уявлень про ідіостиль як одну з основних категорій стилістики художнього мовлення; розкриття зв'язку світобачення письменника з мовою його творів та з національною мовною картиною світу.

Матеріали дослідження знайдуть використання у процесі розробки й викладання навчальних курсів із історії української літературної мови; сучасної української літературної мови, стилістики української мови, української ономастики; спецкурсів і спецсеминарів із проблем ідіостилу письменника, лінгвістичного аналізу тексту на філологічних факультетах вищих навчальних закладів; факультативних курсів для загальноосвітніх шкіл.

7. ДОРОБОК АВТОРІВ ЗА ТЕМАТИКОЮ ПРОЕКТУ (за останні 5 роки):

- Монографії:

1. Філатова О. С. Автор і текст у системі соцреалізму : моногр. / О. С. Філатова. – Миколаїв : Іліон, 2017. – 244 с.
2. Філатова О. Провіденційність авторського світовідчуття в площині соцреалістичного тексту / Оксана Філатова // *Метаморфози в сучасній українській літературі* : моногр. ; [за ред. П. Олеховської, М. Замбожицької, К. Якубовської-Кравчик]. – Варшава : Sova Sp. z.o.o., 2014. – С. 47–57.
3. Гурдуз А. Роман Дари Корній „Гонимарник”: місце в мистецькому контексті з погляду традиції й новаторства / А. Гурдуз // *Сучасна українська белетристика: координати „Коронації слова”* : моногр. / Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського ; за заг. ред. С.В.Підпригори. – Миколаїв : Іліон, 2014. – С. 81–97.
4. Зинякова А.А. Наголошення іменних частин мови в поемі “Енеїда” І.П. Котляревського : [моногр.] / А. А. Зинякова. – Миколаїв, 2017. – 238 с. (у співавт.).
5. Бондар Л. Театр – гра – видовище : моногр. / Л. Бондар. – Миколаїв : Іліон, 2017.

- Навчальні посібники за тематикою проекту:

1. Філатова О. Українська література 20–30-х років ХХ століття: основні тенденції розвитку й естетична стратегія : навч. посіб. ; гриф МОН України / О. С. Філатова, О. В. Казанжи. – Миколаїв : Іліон, 2013. – 235 с.
2. Баденкова В.М. Старослов'янська мова. Вступ. Фонетика : навч.-метод. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. М. Баденкова. – Миколаїв : Іліон, 2017. – 140 с.
3. Бондар Л.О. Українська драматургія 50-80-х років ХХ ст. /Л. О .Бондар // *Історія української літератури: ХХ – поч. ХХІ ст.* : навч. посіб. : у 3 т. ; [за ред. В.І.Кузьменка]. – К.: Академвидав, 2014. – Т.2. – 2014. – 536 с. – С. 312–373. (Рекомендовано Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України як

навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Лист № 1/11-3149 від 06.03.2012 р.).

4. Гурдуз А. Сучасна літературна компаративістика: теорія і практика : навч.-метод. посіб. для студ. вищих навч. закладів / А. Гурдуз. – Миколаїв : МНУ імені В. О. Сухомлинського, 2017. – 154 с.
5. Гурдуз А. Компаративістика і літературний процес : навч.-метод. посіб. для студ. вищих навч. закладів / А. Гурдуз. – Миколаїв : МНУ імені В. О. Сухомлинського, 2017. – 242 с.
6. Зинякова А.А. Історія української мови: Загальні питання історії української мови. Історична фонетика : навч. посіб. / А. А. Зинякова. – Миколаїв : Вид-во ЧНУ імені Петра Могили, 2017. – 188 с. (у співавт.).
7. Корнієнко І. А. Сучасна українська літературна мова : навч.-метод. посіб. : в 2 ч. / І. А. Корнієнко. – Миколаїв : Іліон, 2014. – Ч. 1 : Граматика. Словотвір. Морфеміка. Морфологія. Іменні частини мови. – 208 с.
8. Корнієнко І. А. Вступ до наукових досліджень : навч.-метод. посіб. / І. А. Корнієнко. – Миколаїв : МНУ ім. В. О. Сухомлинського, 2013. – 156 с.
9. Родіонова І. Г. Художній дискурс в українській літературі: від Котляревського до Шевченка : навч.-метод. посіб. / І. М. Романюк. – Миколаїв : Іліон, 2017. – 212 с.

- **Свідоцтво про реєстрацію авторського права:**

1. Баденкова В. Свідоцтво про реєстрацію авторського права на літературний твір наукового характеру: Старослов'янська мова. Вступ. Фонетика : навч.-метод. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. М. Баденкова. – Миколаїв : Іліон, 2017. – 140 с. (м. Київ, Державна служба інтелектуальної власності України).

- **Основні публікації, які характеризують доробок авторів:**

1. Філатова О. С. Морфологія роману виховання: О. Копиленко „Дуже добре”, „Десятикласники” / Оксана Філатова // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка : Філологічні науки. – Кам'янець-Подільськ : Аксіома, 2015. – Вип. 39. – С. 266–270. **(Фахове видання, входить до міжнародної наукометричної бази даних “Index Copernicus”)**
2. Баденкова В. Функціонально-семантичні особливості словотвірної реалізації заперечення в збірці Д. Кременя „Замурована музика” / В. М. Баденкова // *Studia methodologica*. – Тернопіль : РВВ ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2015. – Вип. 40. – С. 286–293. **(Фахове видання, входить до міжнародної наукометричної бази даних “Index Copernicus”)**
3. Гурдуз А.І. Велика перспектива малої прози Дари Корній: міфопоетичний аспект / А. І. Гурдуз // Наукові праці [Чорноморського національного університету ім. Петра Могили] : наук.-метод. журнал. – Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2016. – Вип. 259. – Т. 271. – Сер. : Філологія. Літературознавство. – С. 75–79. **(Фахове видання; входить до міжнародної наукометричної бази „Ulrichsweb” („Ulrich's Periodical Directory”))**
4. Гурдуз А.І. Романи Олени Печорної: логіка зв'язку / А. І. Гурдуз, Д. В. Кирилова // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету : наук. зб. Сер. : Філологія / гол. ред. сер. І. В. Ступак. – Одеса : Вид. дім „Гельветика”, 2016. – Вип. 25. – Т. 1. – С. 22–22. **(Фахове видання; входить до міжнародної наукометричної бази „Index Copernicus”)**.
5. Зинякова А.А. Акцентуація особових дієслів у поетичній творчості І. Франка (на матеріалі збірки «Зів'яле листя») / А. А. Зинякова // Наукові праці : наук.-метод. журнал. Сер. : Філологія. Мовознавство. – Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2016. – Вип. 260. – Т. 272. – С. 51–55. **(Фахове видання, входить до**

- міжнародної наукометричної бази даних „Ulrichsweb” („Ulrich’s Periodical Directory”))
6. Зинякова А.А. Наголошення дієприкметників у поемі «Енеїда» І.П. Котляревського / А. А. Зинякова // *Studia methodologica*. – Тернопіль : РВВ ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2015. – Вип. 40. – С. 365–370. **(Фахове видання, входить до міжнародної наукометричної бази даних “Index Copernicus”)**
  7. Корнієнко І.А. Ідіостиль автора: мовно-літературознавчий аспект / І.А. Корнієнко, А.С. Бугайова // *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету : наук. зб. Сер. : Філологія / гол. ред. сер. І. В. Ступак*. – Одеса : Вид. дім „Гельветика”, 2016. – Вип. 25. – Т. 1. – С. 36–38. **(Фахове видання; входить до міжнародної наукометричної бази даних „Index Copernicus”)**
  8. Філатова О. «Де розсміяний і босий хлопчина з сонцем на плечах»: поетичні міфологеми Богдана-Ігоря Антонича / О. Філатова // *Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Сер. : Філологічні науки : (літературознавство) : зб. наук. пр. / за ред. О. С. Філатової*. – Миколаїв : МНУ ім. В. О. Сухомлинського, 2017. – Квітень. – Вип. 1 (19). – С. 214–219. **(Фахове видання)**
  9. Філатова О. «Пропедевтична війна», або міліарний міф в українській прозі 30-х років ХХ століття / Оксана Філатова // *Літературознавчі студії*. – К. : Вид. дім Дмитра Бурого, 2016. – Вип. 47. – С. 326–332. **(Фахове видання)**
  10. Баденкова В. Інтерпретація концепту БОГ у поетичному ідіолекті Дмитра Кременя / В. Баденкова // *Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В.О.Сухомлинського. Сер. : Філологічні науки (літературознавство) : зб. наук. пр. ; [за ред. О. С. Філатової]*. – Миколаїв : МНУ ім. В. О. Сухомлинського, 2016. – Листопад. – Вип 2 (18). – С. 18–25. **(Фахове видання)**
  11. Гурдуз А.І. Міфопоетичне моделювання в прозі Олени Печорної й Алли Рогашко / А. І. Гурдуз // *Літератури світу: поетика, ментальність і духовність : зб. наук. пр. ; гол. ред. С. І. Ковпик*. – Кривий Ріг : Криворізький держ. пед. ун-т, 2017. – Вип. 8. – С. 15–23. **(Фахове видання)**
  12. Зинякова А.А. Акцентуація іменників жіночого роду в поетичній творчості Ліни Костенко / А.А. Зинякова // *Наукові праці : наук. журн. Сер. : Філологія. Мовознавство / Чорном. нац. ун-т ім. Петра Могили ; ред. кол. : Н. П. Матвеева (голова)*. – Миколаїв, 2017. – Т. 294. – Вип. 282. – С. 43–48. **(Фахове видання; входить до міжнародної наукометричної бази даних Ulrichsweb американського видання Bowker)**
  13. Корнієнко І.А. Матеріали до словника антропонімів Північного Причорномор’я (м. Очаків, с. Куцуруб, с. Чорноморка) : довідково-наук. вид. – Миколаїв : Іліон, 2017. – 320 с.
  14. Корнієнко І. А. Лінгвокультурологічні засади дослідження антропонімів / І. А. Корнієнко // *Studia methodologica*. – Ternopil, 2014. – Issue 40. – Р. 315–317. **(Фахове видання; входить до міжнародної наукометричної бази „Index Copernicus”)**
  15. Родіонова І. Мікрокосм роману Володимира Дрозда «Листя землі» / І. Родіонова // *Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Сер. : Філологічні науки : (літературознавство) : зб. наук. пр. / за ред. О. С. Філатової*. – Миколаїв : МНУ ім. В. О. Сухомлинського, 2017. – Квітень. – Вип. 1 (19). – С. 185–188. **(Фахове видання)**
  16. Романюк Л. Моральні імперативи Івана Сенченка / Л. Романюк // *Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Сер. : Філологічні науки : (літературознавство) : зб. наук. пр. / за ред. О. С. Філатової*. – Миколаїв : МНУ ім. В. О. Сухомлинського, 2017. – Квітень. – Вип. 1 (19). – С. 189–193. **(Фахове видання)**

17. Бондар Л. Проявлення філософії театру Леся Курбаса в літературно-художній естетиці Ярослава Верещака / Л. Бондар // Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Сер. : Філологічні науки : (літературознавство) : зб. наук. пр. / за ред. О. С. Філатової. – Миколаїв : МНУ ім. В. О. Сухомлинського, 2017. – Квітень. – Вип. 1 (19). – С. 52–57. (**Фахове видання**)
18. Бондар Л. А. Образ зрителя в драматургії Ярослава Верещака/ Л. А. Бондар // Science and Education a New Dimension. Philology. – II(7). – Issue: 34. – 2014. – P. 35-39.
19. Bondar L. Hybrid genre forms in the prose of Yaroslav Vereshchak / L. Bondar // Austrian Journal of Humanities and Social Sciences. Scientific journal. – № 9-10. – 2014 (September – October). – P. 190–193.

- **Акти впровадження:**

1. **Наукове дослідження проф. Філатової О.С.** «Автор і текст у системі соцреалізму». Установа, що проводить впровадження: Херсонський державний університет, кафедра української літератури.
Форма впровадження: матеріал впроваджується у навчальний процес під час викладання дисциплін «Історія української літератури», «Теорія літератури», «Жанрово-стильові пошуки української літератури 20-30-х років ХХ ст.». (акт впровадження: 04 вересня 2017 р.).
2. **Наукове дослідження «Історія літератури і сучасний літературний процес: автор – текст – читач»** (науковий керівник – проф. Філатова О.С.).
Установа, що проводить впровадження: Баштанська загальноосвітня школа I-III ступенів №2.
Форма впровадження: матеріал впроваджується у навчальний процес під час викладання української мови і літератури в 10-11 класах.
(акт впровадження: 28 вересня 2017 р.).
3. **Наукове дослідження Бондар Л.О.** «Текст – гра – видовище: театральний дискурс у драматургії та прозі Ярослава Верещака».
Установа, що проводить впровадження: Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського, кафедра української мови і літератури.
Форма впровадження: матеріал впроваджується у навчальний процес під час викладання дисципліни «Історія української літератури»
(акт впровадження: 05 вересня 2017 р.).
4. **Наукове дослідження проф. Філатової О.С.** «Українська література 20-30-х рр. ХХ століття: основні тенденції розвитку й естетична стратегія».
Установа, що проводить впровадження: Криворізький державний педагогічний університет, кафедра української та світової літератур.
Форма впровадження: матеріал впроваджується у навчальний процес під час викладання дисциплін «Історія української літератури».
(акт впровадження: 03 жовтня 2017 р.).
5. **Наукове дослідження Бондар Л.О.** „Дитяча тематика в українській драматургії кінця ХХ – початку ХХІ століть”.
Установа, що проводить впровадження: Миколаївська обласна бібліотека для дітей ім. В.О. Лягіна, Управління культури, національностей та релігій Миколаївської обласної державної адміністрації.
Форма впровадження: матеріал впроваджується в освітньо-виховний процес під час практичної взаємодії студентів-філологів із дитячою та підлітковою аудиторією у контексті бібліотечного простору поза межами шкільного процесу (акт впровадження: 14 червня 2016 р.).
6. **Наукове дослідження доц. Гурдуз А.І.** „Традиційні образи, мотиви, сюжети в умовах сучасного світоглядно-культурологічного конфлікту (на матеріалі

української та зарубіжної літератури поч. ХХІ ст.)”.

Установа, що проводить впровадження: Миколаївська обласна бібліотека для дітей ім. В.О. Лягіна, Управління культури, національностей та релігій Миколаївської обласної державної адміністрації.

Форма впровадження: матеріал впроваджується в освітньо-виховний процес під час практичної взаємодії студентів-філологів із дитячою та підлітковою аудиторією у контексті бібліотечного простору поза межами шкільного процесу

(акт впровадження: 06 вересня 2016 р.).

7. **Навчально-методичні розробки** з „Сучасної української літературної мови” (доценти Баденкова В.М., Зинякова А.А., Корнієнко І.А.), „Історії української літературної мови” (Баденкова В.М., Зинякова А.А.), „Вступу до наукових досліджень”, „Української ономастики” (Корнієнко І.А.).

Установа, що проводить впровадження: Обласний будинок художньої творчості Миколаївської обласної ради (МАН, секція „Українська мова”).

Форма впровадження: матеріал впроваджується в навчально-науковий процес під час роботи з учнівською аудиторією секції „Українська мова” МАН.

(акт впровадження: 05 вересня 2016 р.).

8. **Наукове дослідження** «Історія літератури і сучасний літературний процес: автор – текст – читач» (науковий керівник – проф. Філатова О.С.).

Установа, що проводить впровадження: ДВНЗ „Миколаївський політехнічний коледж”

Форма впровадження: матеріал впроваджується у навчальний процес під час викладання гуманітарних дисциплін.

(акт впровадження: 05 вересня 2016 р.).

Таблиця 1.

Доробок авторів проекту за останні 5 років

	Показники	Кількість
1.	Публікації виконавців за тематикою НДР: 1.1 статті у журналах, що входять до наукометричних баз даних; 1.2 публікації в матеріалах конференцій, що входять до наукометричних баз даних; 1.3 статті у журналах, що включені до переліку наукових фахових видань України; 1.4 монографії; 1.5 підручники, навчальні посібники з грифом МОН України; 1.6 навчальні посібники без грифу МОН України; 1.7 словники, довідники. 1.8. свідоцтво про авторське право 1.9. акти впровадження	19 - 48 5 2 7 1 1 8
2.	Підготовка наукових кадрів. 2.1 захищено виконавцями проекту або під керівництвом (науковий консультант) виконавців проекту докторських дисертацій; 2.2 захищено виконавцями проекту або під керівництвом (науковий керівник) виконавців проекту кандидатських дисертацій за тематикою НДР.	-

8. ОЧІКУВАНЕ ВИКОРИСТАННЯ ОТРИМАНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ (до 30 рядків):

8.1. У навчальному процесі:

Результати роботи з реалізації проекту передбачається застосувати для розширення чільних і створення нових програм із вивчення теорії та історії української, світової літератури і компаративістики, історії української мови і сучасної української літературної мови у ВНЗ; для вдосконалення інтерактивних комплексів навчально-методичного забезпечення з літературознавчих і мовознавчих дисциплін, навчально-методичних посібників (зокрема, для курсів української мови і літератури в середній школі), підвищення рівня створюваних фахових видань інформативно-довідкового характеру. Основні положення дослідження будуть узагальнені в 3 монографіях, аспектно апробовані в магістерських наукових роботах, а також використані для розширення й поліпшення курсів української мови і літератури в середній школі.

8.2. Підготовка кадрів вищої кваліфікації:

Ключові положення дослідження будуть покладені в основу докторської дисертації (Шарова Т.М. (наук. консультант – проф. Філатова О.С.)), 5 кандидатських дисертацій (Розмариця С.А., Табунщик Т.А., Доній В.С., Ковальчук Н.П., Підгорна О.М. (наук. керівник – проф. Філатова О.С.)) за проблематикою проекту.

8.3. Інформація про опублікування та розповсюдження результатів:

- заплановано видання 3 монографій (зокрема, „Текст і дискурс: лінгвістична та літературознавча парадигми”), опублікованих за рішенням вченої ради ВНЗ;
- 15 статей у журналах, віднесених до науково-метричних баз даних;
- 21 статті у фахових виданнях із переліку МОН України;
- виступи з доповідями на 20 міжнародних та вітчизняних конференціях.

Таблиця 2.

Очікувані результати

	Показники	Кількість
1.	Заплановані публікації виконавців за тематикою НДР:	
	1.1 статті у журналах, що входять до наукометричних баз даних;	15
	1.1.1. статті у журналах, що входять до наукометричної бази даних Web of Science;	1
	1.2 публікації в матеріалах конференцій, що входять до наукометричних баз даних;	-
	1.3 статті у журналах, що включені до переліку наукових фахових видань України;	21
	1.4 монографії, опубліковані за рішенням вченої ради ВНЗ (наукової установи);	5
	1.5 підручники, навчальні посібники з грифом МОН України;	3
	1.6 навчальні посібники без грифу МОН України;	5
1.7 словники, довідники.		
2.	Заплановане використання результатів НДР при підготовці наукових кадрів.	
	2.1 захист докторських дисертацій за тематикою НДР;	1
	2.2 захист кандидатських дисертацій за тематикою НДР.	5
	2.3. експертиза результатів наукової теми	2
	2.4. акти впровадження	2

9. ЕТАПИ РОБОТИ:

Таблиця 3.

Етапи роботи	Назва та зміст етапу	Очікувані результати етапу (вказати конкретні наукові результати за етап), звітна документація (вказати кількість запланованих публікацій, захистів магістерських, кандидатських та докторських дисертацій, отримання охоронних документів на об'єкти права інтелектуальної власності).
1 етап (2018 р.)	Аналіз сучасних параметрів і функцій літературно-художнього середовища як дискурсивного поля, а також функціонування мови і текстових єдностей у полікультурному просторі ХХ-ХХІ ст.	Очікуваний результат: Сформована методологія дослідження сучасних параметрів і функцій літературно-художнього середовища як дискурсивного поля, а також функціонування мови і текстових єдностей у полікультурному просторі ХХ-ХХІ ст. Форми результату: Матеріали досліджень у форматі проекту передбачається оприлюднити в наукових публікаціях (12) фахових і закордонних видань, зокрема, включених до міжнародних наукометричних баз даних; у виступах на міжнародних і всеукраїнських наукових конференціях, у матеріалах 2 магістерських робіт. Окремі проблеми наукового проекту планується проаналізувати на наукових семінарах кафедри української мови і літератури.
2 етап (2019 р.)	Вивчення актуальних стратегій розвитку художнього тексту (аналіз літературно-критичних і художніх джерел із теми), а також способів реалізації художньої комунікації; студіювання новітніх жанрово-стильових явищ в українській літературі.	Очікуваний результат: Визначено актуальні стратегії розвитку художнього тексту (проаналізовано літературно-критичні й художні джерела з теми), а також способи реалізації художньої комунікації; кваліфікацію новітніх жанрово-стильових явищ в українській літературі, обґрунтовано їх появу й перспективи розвитку. Форми результату: Матеріали досліджень у форматі проекту передбачається оприлюднити в наукових публікаціях (12) фахових і закордонних видань, зокрема, включених до міжнародних наукометричних баз даних; у виступах на міжнародних і всеукраїнських наукових конференціях, у матеріалах 2 магістерських робіт. Нові доробки передбачається апробувати в загальноосвітніх закладах.
3 етап (2020 р.)	Розроблення й практична апробація теоретичних моделей тексту, дискурсу в літературознавчій і лінгвістичній площинах, міжкультурної й міждисциплінарної взаємодії знаку, слова і тексту в координатах видозміни культурної парадигми ХХІ ст.; моделей розвитку	Очікуваний результат: Розроблено і практично апробовано теоретичні моделі тексту, дискурсу в літературознавчій і лінгвістичній площинах, міжкультурної й міждисциплінарної взаємодії знаку, слова і тексту в координатах видозміни культурної парадигми ХХІ ст.; моделі розвитку сучасної вітчизняної поезики й міфопоетики; становлення й взаємодії в сучасному дискурсі мовної особистості, автора й авторської міфології, культурного інтелекту як фактору міжнаціональної комунікації Форми результату: Матеріали досліджень у форматі проекту передбачається оприлюднити в

	сучасної вітчизняної поетики й міфопоетики; становлення й взаємодії в сучасному дискурсі мовної особистості, автора й авторської міфології, культурного інтелекту як фактору міжнаціональної комунікації.	наукових публікаціях (12) фахових і закордонних видань, зокрема, включених до міжнародних наукометричних баз даних; у виступах на міжнародних і всеукраїнських наукових конференціях. Результати роботи з реалізації проекту передбачається застосувати для розширення чільних програм із теорії та історії української літератури, при створенні інтерактивних комплексів навчально-методичного забезпечення з літературознавчих дисциплін (5), навчальних посібників (1); узагальнити в монографіях (3).
--	---	--

10. ВИКОНАВЦІ ПРОЕКТУ:

- доктор наук Філатова О.С.; кандидати наук: Баденкова В. М., Бондар Л.О., Гурдуз А.І., Зинякова А. А., Корнієнко І.А., Родіонова І.Г., Романюк Л.М., (з оплатою в межах запиту);
- докторант (1): Шарова Т.М. (наук. консультант – проф. Філатова О.С.);
- аспіранти (5): Розмариця С.А., Табунщик Т.А., Доній В.С., Ковальчук Н.П., Підгорна О.М. (наук. керівник – проф. Філатова О.С.);
- студенти (30): Папкова М., Бузінська В., Сахно Ю., Графіна А., Козачок К., Шапіренко О., Боденчук І. (члени студентського наукового гуртка „Компаративістичні студії”, наук. керівник – доц. Гурдуз А.І.); Колюнець М., Леусенко Ю., Свистуха Д., Хропот К., Штанкова К., Сівакова В., Адасько А., Банішевська А., Боденко О., Драгуліна Д., Тріпадуш А., Соловійова В. (члени студентського наукового гуртка „Алхімія слова”, наук. керівник – доц. Родіонова І.Г.); Чухнова Н., Троценко Є., Куш М., Бережанська Х., Кирилова Д., Трай Л., Телечкань І., Стригіна Д., Шаповалова А. (члени студентського наукового гуртка „Мова у синхронному та діахронному аспектах”, наук. керівники – доц. Баденкова В.М., доц. Зинякова А.А.); Єфімовська О., Коротун В., Чернявська А., Собко Ю., Яким І., Хрестенюк А., Баранцевич О., Стеценко О., Філь Д. (члени студентського наукового гуртка „Ономастика і апелятиви”, наук. керівник – доц. Корнієнко І.А.).

Р а з о м : 44

Таблиця 4.

Виконавці проекту* (з оплатою в межах запиту)

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові	Науковий ступінь	Вчене звання	Посада і місце основної роботи	Вік
1.	Філатова Оксана Степанівна	Доктор філологічних наук	Професор	Професор кафедри української мови і літератури МНУ імені В. О. Сухомлинського	50
2.	Бондар Людмила Олександрівна	Кандидат філологічних наук		Доцент кафедри української мови і літератури МНУ імені В. О. Сухомлинського	38
3.	Баденкова Вікторія Миколаївна	Кандидат філологічних наук	Доцент	Доцент кафедри української мови і літератури МНУ імені В. О. Сухомлинського	48
4.	Зинякова Анжеліка Анатоліївна	Кандидат філологічних наук	Доцент	Доцент кафедри української мови і літератури МНУ імені В. О. Сухомлинського	51

		наук		літератури МНУ імені В. О. Сухомлинського	
5.	Гурдуз Андрій Іванович	Кандидат філологічних наук	Доцент	Доцент кафедри української мови і літератури МНУ імені В. О. Сухомлинського	38
6.	Корнієнко Ірина Анатоліївна	Кандидат філологічних наук	Доцент	Доцент кафедри української мови і літератури МНУ імені В. О. Сухомлинського	43
7.	Романюк Любов Миколаївна	Кандидат філологічних наук	Доцент	Доцент кафедри української мови і літератури МНУ імені В. О. Сухомлинського	60
8.	Родіонова Інна Григорівна	Кандидат філологічних наук	Доцент	Доцент кафедри української мови і літератури МНУ імені В. О. Сухомлинського	46

*вносяться дані про докторів та кандидатів наук, а також молодих вчених та наукових працівників без ступеня

11. НАЯВНІСТЬ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ ДЛЯ ВИКОНАННЯ ПРОЕКТУ:

- назва наукового (науково-навчального підрозділу), на базі якого виконуватиметься дослідження: кафедра української мови і літератури;
- назва обладнання, термін його сертифікації та метрологічної повірки: 2 комп'ютери, 2 принтери;
- наявність електронного доступу до світових інформаційних ресурсів: наявний доступ до мережі Інтернет.